

REKABET KURULU KARARI

REKABET KURULU KARARI

Karar No : 99-12/94-36

Karar Tarihi: 03.03.1999

Toplantıya Katılan

İl.Başkan : Prof. Dr. M. Tamer MÜFTÜOĞLU,

Üyeler : Bahaddin ELÇİ, Mehmet Zeki UZUN, Salih Zeki BENGÜ, Aydın EMRE, Sadık KUTLU, Dr.Kemal EROL, İsmet CANTÜRK, Nejdet KARACEHENNEM, Mustafa PARLAK.

Bildirimde Bulunan: PGI Nonwovens B.V. vekili Sıla YAVUZ
Beybi Gis Plaza, Meydan Sk., No:28, K:14, 80670
Maslak/İSTANBUL

Taraflar: - Vateks Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Piyalepaşa Bul., Kastel İş Merkezi, D Blok, Kat:7,
80370 Kasımpaşa/İSTANBUL
- PGI Nonwovens B.V.
Takenhofplein 2, 6538 SZ Nijmegen, PO Box 7110,
6503 GP Nijmegen/HOLLANDA

Dosya Konusu: Vateks Tekstil San. A.Ş. hisselerinin %51'inin "PGI Nonwovens B.V." tarafından devralınması.

Raportörler Görüşü: Bildirim konusu devralma işlemine izin verilmesi gerektiği.

Değerlendirme:

Vateks Tekstil San. A.Ş. (Vateks) hisselerinin %51'inin Hollanda'da kurulu ve faaliyet gösteren "PGI Nonwovens B.V." (PGI) tarafından devralınmasına izin verilmesi talebi ile Kurum kayıtlarına 29.01.1999 tarih, 283 sayı ile intikal etmiş olan PGI vekili Sıla YAVUZ imzalı bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7'nci maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca, Raportörler Şefkat YÜKSEL ve Kürşat ÜNLÜSOY tarafından yapılan inceleme sonucu düzenlenen 02.03.1999 tarih, D3/1/Ş.Y.-99/1 sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu'nu içeren 02.03.1999 tarih, REK.0.07.00.00/6 sayılı Başkanlık önergesi, 99-12 sayılı Kurul toplantı gündeminin 6'ncı sırasında ele alınmıştır.

Söz konusu devralma işlemi, Vateks'in tamamına sahip olduğu hisselerin %51'inin Hollanda'da kurulu olan PGI tarafından iktisap edilmesiyle gerçekleşecektir. Bildirim formunda, devralma işleminin amacı, Vateks'in halihazırda 1 Trilyon TL olan

sermayesini 2.7 Trilyon TL'na çıkartarak sermaye yapısını güçlendirmek, tam kapasite ile çalışmayan üretim tesislerinin kapasitesinin %100'ünü kullanır duruma getirmek, teknik işbirliği yapmak ve taraflarca üretilen ürünlerin kalitesini artırmak, yeni yatırımlar gerçekleştirmek, yeni istihdam olanaklarının yaratılıp ülke ekonomisine katkı sağlamak şeklinde ifade edilmektedir.

Devralma işlemine ilişkin bildirimde, Vateks hisselerinin tamamına Vateks'in sahip olduğu, etkilenen pazarda faaliyet gösteren herhangi bir diğer teşebbüs veya kişi olmadığı; PGI'nin ve Vateks'in yönetim kurulunda bulunup da aynı zamanda etkilenen pazarlarda faaliyet gösteren başka teşebbüslerin denetim veya yönetim kurullarında görev alan herhangi bir kişinin bulunmadığı belirtilmektedir.

Vateks'in devir öncesi ve sonrası ortaklık yapısından anlaşıldığı üzere, PGI'nin Vateks'in toplam sermayesinin %51'ini devralarak Vateks'in 1 Trilyon TL olan sermayesinin 2.7 Trilyon TL'sına çıkartılması amaçlanmaktadır.

4054 sayılı Kanun'un 7'nci maddesine dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in 2'nci maddesi, birleşme ve devralma sayılan halleri belirtmiştir. Buna göre anılan maddede geçen "Bağımsız iki veya daha fazla teşebbüsün birleşmesi" ve "Herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi" fıkraları gözönüne alındığında, yukarıda sözü edilen işlemin sözkonusu tebliğ kapsamında bir "devralma" olduğu anlaşılmaktadır.

1997/1 sayılı Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4'üncü maddesinde "....birleşme veya devralma sonucunda birleşmeyi veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın %25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmibeş trilyon Türk Lirasını aşması halinde Rekabet Kurulu'ndan izin almaları zorunludur." denilmektedir.

Bildirim konusu devir işleminde sözü edilen firmaların ciro itibarıyla adigeçen tebliğde belirtilen yirmibeş trilyon sınırının altında olduğu, hijyenik nonwoven pazarında, Vateks'in %....'lik pazar payı dikkate alındığında, ilgili tebliğ hükümleri çerçevesinde %25'lik pazar payı limitinin aşılmadığı; ancak temizlik bezleri pazarında Vateks'in pazar payının %...., endüstriyel nonwoven pazarında ise %.... oranında bir paya sahip olduğu görülmektedir. Bu durumda, sözkonusu devralmanın gerek hijyenik nonwoven, gerek temizlik bezleri, gerekse endüstriyel nonwoven pazarlarını kapsaması nedeniyle; her üç pazarın da birlikte değerlendirilmesinin yerinde olacağı düşüncesinden hareketle, sözkonusu devir işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ çerçevesinde Rekabet Kurulu'ndan izin alınması gereken bir devralma olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Hukuka aykırı bulunarak yasaklanan birleşme ve devralmalar, 4054 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinde ifade edildiği gibi "hakim durum yaratmaya veya hakim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak ülkenin bütünü ya da bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması" sonucunu doğuracak birleşme ve devralmalardır. Bu çerçevede devir işlemi

sonrasında gerek hijyenik nonwoven, gerek temizlik bezleri, gerekse endüstriyel nonwoven pazarında, Vateks ile PGI bütün olarak konumları itibariyle bir hakim durum yaratmamaktadırlar. Nonwoven alanındaki mevcut ve potansiyel rekabet koşulları ile ayrıca hijyenik ve endüstriyel nonwoven pazarındaki ithalat yoğunluğu gözönünde bulundurulduğunda, bu devralma işleminin ilgili ürün pazarında rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğurmayacağı anlaşılmaktadır.

Sözkonusu devralma işleminin; bütün gizli teknik bilgileri, usul el kitaplarını, formülleri, spesifikasyonları, müşteri ve pazar bilgilerini, pazarlama ve satış belgelerini, markaları, patenti, “know-how”ı, mülkiyet bilgilerini ve lisans anlaşmalarının tamamını kapsayacağı bildirilmiştir.

İzin talep edilen devralma işlemi çerçevesindeki Hissedarlık Anlaşması'nın metni incelendiğinde; anlaşmanın 8'inci maddesinin “Rekabet Etmeme Anlaşması” başlığını taşıdığı görülmektedir. Bu maddede aynen; “PGI ve Mevcut Hissedarların tümü, PGI Vateks'te hissedar oldukları sürece ve hissedarlık sıfatlarının sona ermesini izleyen üç yıllık süre zarfında, Türkiye'de PGI Vateks ile rekabet edecek gerek halihazırda mevcut, gerek yeni kurulacak olan hiçbir şirket veya malvarlığına yatırım yapmayacaklarını taahhüt ederler.” denilmektedir.

Teşebbüslerarası devir işlemlerinde, genellikle, devralan tarafın devreden devir işleminden sonra kendisiyle rekabet etmemesi yönünde bir şart ileri sürdüğü görülmektedir. Bu durum, özellikle devir işlemine konu olan pazara yabancı olan devralan teşebbüsler ile mevcut pazarda müşteri portföyü ve “know-how” oluşturmuş devreden teşebbüslerarası devralmalarda sözkonusu olmaktadır. Devralanın “know-how” ve kendine ait müşteri portföyünü oluşturabilmesi; bir başka deyişle piyasaya adaptasyonunun sağlanabilmesi için makul bir süreye gereksinim duyulması nedeniyle, rekabet etmeme anlaşmalarını ticari hayatın bir gereği olarak değerlendirmek yerinde olacaktır.

Topluluk uygulamasına bakılacak olursa; Avrupa Topluluğu Adalet Divanı (ATAD), Remia k. Komisyon Kararı'nda “...Bir teşebbüsü devralan diğer bir teşebbüsün; satın alınan teşebbüse ilgili piyasalarda rekabet yasağı getirmesinin süresi belirtilmek kaydıyla 85 inci maddeye aykırılık göstermediği” sonucuna ulaşmıştır. Özetle, Topluluk uygulamalarında yan sınırlamalar; zorunlu, objektif ve makul olmaları koşuluyla kabul görmektedirler.

Dosya konusu devralma işlemiyle bütün gizli, teknik bilgiler, usul el kitapları, formüller, spesifikasyonlar, müşteri ve pazar bilgileri, pazarlama ve satış belgeleri, markalar, patent, “know-how”, mülkiyet bilgileri, lisans anlaşmalarının tamamı ve müşteri portföyünün de devir kapsamında olduğu ve “rekabet etmeme” şartının 3 yıl gibi makul bir süre ile sınırlandırıldığı göz önünde bulundurulduğunda; devralma taraflarınca Hissedarlık Anlaşması'nda öngörülen “Rekabet Etmeme Anlaşması” başlıklı hükmün Topluluk uygulamasındaki yan sınırlama ölçütlerine uygun düştüğü ve bu itibarla yan sınırlama olarak kabul edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

SONUÇ

Devralma Ön İnceleme Raporu'nda yeralan bilgi ve belgelerin değerlendirilmesi ile yukarıda özetle yer verilen açıklamalar ışığında; Vateks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.'nin sermayesinin %51 oranındaki hisselerinin, Hollanda yasalarına göre kurulmuş olan PGI Nonwovens B.V.'ye devrine ilişkin bildirim değerlendirilmesi sonucunda;

- Söz konusu devir işleminin, tarafların hijyenik-endüstriyel nonwoven ve temizlik bezleri pazarında sahip oldukları pazar payları itibarıyla, 4054 sayılı Kanun'un 7'nci maddesine dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in 4'üncü maddesi kapsamında bir devralma olduğu, ancak bu devir işlemi sonucunda aynı Kanun'un 7'nci maddesinde belirtilen bir hakim durumun yaratılması veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesi, böylece rekabetin olumsuz yönde etkilenmesinin söz konusu olmadığı;

- Vateks'in söz konusu hisse devrine ilişkin taraflar arasında imzalanan PGI Vateks Hissedarlık Anlaşması'nın 8'inci maddesinde yer alan, "hissedarlık sıfatlarının sona ermesini izleyen üç yıllık süre zarfında, Türkiye'de PGI Vateks ile rekabet edecek gerek halihazırda mevcut, gerek yeni kurulacak olan hiçbir şirket veya malvarlığına yatırım yapmayacaklarını taahhüt ederler." şeklinde belirtilen "rekabet etmeme" şartının üç yıl gibi bir süre ile sınırlandırılmasının zorunlu, objektif ve makul bir yan sınırlama olduğu;

kanaatine varılarak; bildirim konusu devralma işlemine izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.